

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiesane Sibiin, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Să ne trezim.

Idealul presei maghiare, idealul societății maghiare, se manifestă în curentul de a schimba fața patriei noastre în toate direcțiunile.

Să formăm un stat național unguresc, în toate manifestățiunile lui.

La idealul acesta se lucră dela era dualismului încôce, de când ungurilor li-s'a pus puterea în mână în jumătatea monarhiei, și sunt lăsați de capul lor să facă ce vor putea.

Apetitul le-a venit mâncând, și astăzi acest apetit atât e de mare, libertatea de a face ce voesc ungurii atât de nețermurită, încât se simt dispensați de a mai ține cont de ochii lumii, ei fac cele mai necruțătoare atacuri asupra existenței naționalităților din această patrie.

Dacă cetesce omul actele publice cu cari s'a făcut începutul, și vede terorismul de aji, îi vine să credă, că nu mai suntem în aceeași țără, nu mai au valoare aceleși legi.

Acăsta pe toate terenele, dară mai virtos o simțim acăsta noi pe terenul instrucțiunei publice, căci cu acesta ne-am ocupat mai în detaliu, și în cele din urmă aici s'au făcut terorismele cele mai crâncene.

Maghiarisarea prin școlă, maghiarisarea prin mediul social, maghiarisarea prin administrațiune, maghiarisarea prin comunicațiune, cu un cuvânt maghiarisarea pe toate căile, maghiarisarea cu toate mijlocele.

Ne aducem aminte cu câtă însuflețire s'a început maghiarisarea prin mediul social.

S'a înființat reuniunea de maghiarisare în Transilvania, care astăzi a devenit celebră prin mijlocele materiale, care le-a adunat în scurt timp, și prin enorma activitate cu plan, ce o desvôltă aici în această patrie frumoasă.

În scurtă vreme Reuniunea ungurescă culturală din Transilvania s'a ridicat la forță de valoare în viața de stat, mai ales însă în serviciul curentului de maghiarisare. A adunat o avere enormă, numărul membrilor ei s'a înmulțit în mod extraordinar de mare, s'au aflat oameni, cari spre scopurile urmărite de acea reuniune au testat averi însemnate.

Activitatea acestei reuniuni s'a estins mai cu seamă pe acele locuri, cari erau locuite de români, căci pentru a noastră maghiarisare s'a făcut și se susține ea.

Vrând nevrând facem paralelă între activitatea reuniunii de maghiarisare dela noi, și între reuniunea noastră culturală, între Emke, și Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român.

La reuniunea de maghiarisare și acuma după 15 ani observăm un interes general, o însuflețire generală, o iubire de jertfă, care ne pune în uimire.

La noi românii tocmai contrariul. Sunt puțini, cari din întrégă comóra inimei lor lucră pentru această reuniune culturală.

Interesul e puțin, însuflețirea sporadică, ici coala incidental dacă mai cetim câte ceva despre o însuflețire ôre-care, la anumite despărțăminte și timpuri.

Iubirea de jertfă e și mai mică, în 35 de ani nu o am dus nici până acolo, ca să putem pune temelia unui mare muzeu național, unde să conservăm cea-ce ne-a mai rămas din relicuile noastre naționale.

Dacă continuăm paralela, rămânem la nonsensul ridicol „Astra”, care l'au făurit ômenii după Emke, spre a dovedi, că totuși a eșit ceva genial și din plusul inteligenței ômenilor nostri, cari se țin de ômeni mari.

Avem trebuință de un curent nou, care să pună viața în amotela de aji și în privința acăsta se învățăm dela compatrioții nostri unguri.

Regele Carol în Rusia.

În Kiew. În drumul seu spre casă, M. Sa regele României în 6 Aug. se află în Kiew. Marea ducesă Alexandra Petrovna a dat un dejun în onôrea ôspelui suveran și a suitei lui. Regele a făcut vizită metropolitului și a cercetat toate bisericile din oraș.

Orașul a fost decorat cu steaguri românesce și rusesce în chip minunat.

Sera la 7 a fost prânz de gală în palatul imperial.

Primul toast a fost ridicat de Regele Carol, precum urmăză:

„Cu inima plină de recunoștință pentru M. S. Impăratul, care mi-a arătat cu prisosință bunăvoința sa co-vârșitoare în tot timpul sederii mele în Rusia, și înainte de a părăsi frumusețea seu Imperiu, în care am primit din toate părțile semne de atențiune, ce nu voi uita nici odată, consider ca o sfântă datorie a mea de a închina primul meu pahar în sănătatea sa: Trăescă M. S. Impăratul! Trăescă M. S. Impărătesa.”

Generalul Dragomirov a răspuns astfel:

„Domnilor, Vă propun să bem în sănătatea Regelui României, pentru prosperitatea poporului seu și a armatei sale. Fac urări ca frația armatelor noastre, care a fost întărită prin sânge la Plevna să urmeze pentru totdeauna; fiindcă ceea-ce a fost consfințit prin sânge, este bine consfințit și solid consfințit. În sănătatea Maiestății Văstre, Sire, și a Augustei Văstre familii!”

Regele a luat din nou cuvântul și a zis:

„Förte mișcat de amabilele cuvinte ce Excelența Văstră mi-a adresat acum, Vă mulțumesc din totă inima pentru ele, precum și pentru strălucita și caldă primire ce mi-a fost făcută în vechia cetate a Kiewului. Sunt cu atât mai mult satisfăcut de a fi putut visita acest oraș important, că am avut mai întâiu bucuria de a revedea pe Ex. Văstră, ale căreia înalte calități militare sunt prețuite de totă lumea, și de a saluta trupele care au luat parte împreună cu armata mea la luptele și la victoriile dinaintea Plevnei.

„Eram mândru de-a comanda dinaintea inamicului corpul al 9-lea, cu care o nouă legătură me unesce prin regimentul ce Majestatea Sa mi-a conferit. Consider, ca de datoria mea, de-a închina paharul meu în memoria unui fost comandant al acestui corp, a generalului baron de Kruedner și în onôrea ilustrilor șefi ai armatei imperiale, în sănătatea că-

reia ridic un toast: Trăescă armata imperială, cu care armata mea este unită prin frația de arme, care ne-a condus la victorie!”

Sera a avut loc un concert și iluminatii în grădina clubului negustorilor, unde se afla întrunită întrégă elita societății Kiewului, care a aclamat călduros pe Regele român.

Intôrcerea în țară.

Ovațiunile ce i-s'au făcut Regelui Carol pe pământul României cu prilejul reîntôrcerii sale dela visita la Țarul, au fost înălțătoare.

Regele a dat poruncă, ca pe întréga linie Burdujeni-Sinaia să nu i-se facă primiri oficiale nici militare, nici civile. În schimb Suveranul a fost întâmpinat la toate găurile de mulțimi immense de popor: țărani de pe diferitele ținuturi, cari spontaneu, fără a fi puși la cale, au alergat spre a face ovații viteazului lor suveran.

Aclamările ce grupurile de țărani, între cari mulți purtau decorațiunile dobândite în victoriösele zile din 1877—1878, au făcut cea mai înălțătoare impresie asupra Suveranului, care dimpreună cu Principele se bucură de sănătate completă.

În 7 Aug. sera Regele cu suita sa au sosit la Sinaia. În gara splendid iluminată i-s'au făcut ovații entuziaste. De față erau ministrii, ambasadorii străini, generali și mulțime de alți demnitari. Regina, bolnavă fiind, a lipsit. Regele s'a întreținut câteva momente cu cei de față, pe urmă s'a urcat cu prințul într'o trăsură și au plecat la Castel.

Lupta pentru școle.

Zarand, August 1898.

Onorabilă Redacțiune,

Dați-mi voe să vă atrag luarea aminte asupra unui exemplu viu din părțile noastre, exemplu care ilustrează förte bine asaltul pe care guvernul unguresc îl dă asupra școalelor noastre confesionale și lupta eroică ce, pe aiurea, poporul nostru o dă în jurul acestor școle, apărându-le.

Cazul nu'l cunoșteam nici noi de nu ieșea la ivelă în urma unei polemii. „Hunyad”, fôia ungurescă dela Deva, vestise că se deschid alte 6 școli nouă de stat, în comitatul Hunedorei, tot în comune românesce și încă de frunte, între cari și în Certejul-superior.

În Certejul-superior se știe înse că abia de curând s'a terminat zidirea unei grandioase biserici, ce a costat mult pe poporul credincios. Un corresponsent din acele părți a trimis foi noastre locale „Revista Orăștiei”, o scrisore din acest incident, ridicând o discuție principiară, și dicând că e rea politică, rea chivernisire, a afacerilor bisericesci și școlare aceea, de a face prin comune biserică förte pompoze, ér școla a o lăsa apoi neglijată, până vine guvernul și dice: fiind-că voi nu puteți se vă faceți, iaca vă fac eu școlă. Și ca pildă a amintit chiar Certejul-superior, cel cu mărêța biserică, ér cu școla amenințată de stat, să-i facă el.

„Preotul care va fi făcut — zicea corresponsentul „Revistei” — o biserică în loc de 10 mii fl., cu cât după grele sfortări putea să facă, una numai cu 5000 fl. ér alătura de ea o școlă strălucită d-alte 2—3000 fl., va fi făcut un lucru cu mult mai lăudat, mai plăcut și lui Dumnezeu și neamului său, decât că făcea o biserică ca o mănăstire, ér școla — dată străinului!”

Nu mai încape îndoială, că discuția era îndreptățită și raționarea corectă, dar față

de comuna Certejul superior, era greșit aplicată. Aplicându-se la Certej, s'a făcut nedreptate dlui preot Petru Gabor și poporului păstorit de d-sa. Dar acăsta greșelă, cu voie ori fără voe, a corresponsentului, a fost chiar mai folositoare, decât dacă nu se făcea, pentru-că dl preot Gabor a trimis în urma acestora „Revistei” un răspuns, de care era mare păcat să rămână necunoscut, și care altfel nu se dădea.

Din răspunsul părintelui Gabor ese la ivelă în totă golătatea sa, asaltul nedemn ce ômenii guvernului, inspectorii de școle mână în mână cu dețnătorii puterii locale și cu șoveniștii dușmani ai aședemintelor noastre bisericesci-școlare, îl dau asupra școalelor noastre și acolo unde poporul cu buni conducători, se declară cu bărbăție gata a jertfi totul pentru susținerea lor!

Rog, drept aceea, on. redacție, să publicați alăturatul éstras din răspunsul părintelui Gabor, care ilustrează de minune situația:

„Nu este adevărat, zice d-sa, că fiind poporul nostru preste măsură îngreunat și stors prin edificarea bisericii, nu s'a mai putut îngrijii și de școlă, și că a stat câtăva vreme fără de școlă, ér acum a cerut „să ne dea împărăția”, că nu mai biruim, din contră noi totdeauna ne-am îngrijit și de susținerea școlei și în tot decursul edificării bisericii, nici un an nu am rămas fără școlă, ba trebuie să susțin, că școla noastră în privința mersului învățământului a stat totdeauna între cele mai bune din protopresbiterat.

„Nu avem, ce e drept, edificiu propriu de școlă și n'am putut să ne edificăm, de vreme-ce biserica vechie fiind mică, necorespunzătoare și ruinabilă, s'a simțit lipsa a se zidi biserică nouă, ba nici că putea omul vorbi poporului de edificare de școlă, căci îndată răspundea, că școlă mai pot ținea în bir, dar' biserică nu! Apoi două deodată încă nu se puteau începe, bine știindu-se, că e un lucru greu acesta.

„Dar' nulipsa de școlă este cauza că s'a proiectat în timpul mai nou școlă de stat în comuna Certej.

„Pe teritorul comunei Certej, de mai mulți ani se lucrăză cu putere mare la o baie (mină), care a avut scopul se submineze băile din Sécărêmb, spre a le putea da aer și a le lucra mai ușor, și după-ce în primăvara anului acestuia au spart și au ajuns sub băile Sécărêmbului, acum zi de zi vin în jos oficiali montanistici și lucrători, cari se așază în Certej cu locuința, și fiindcă au apucat a lucra și pe trăsurile băioase aflate în deosebite direcțiuni, voesc să aducă încă lucrători străini și să-i colonizeze în Certej.

„În vederea acestor stări de lucruri, societate montanistică (maghiară și maghiarônă. Red.) voieste să înființeze și o școlă de stat pe teritorul comunei Certej, între Certej și Hondol, și încă o școlă cu cel puțin 4 învățători, o învățătoare și cu un asil pentru copii, apoi să centralizeze comunele Certej și Hondol în această școlă.

„Spre realizarea acestui scop lucrăză societatea montană din Sécărêmb cu inspectorul școlar regesc, și au cerut ajutorul statului.

„Statul a spus că le va face școlă dorită, dacă comunele Certej — Hondol vor da gratuit loc pentru școlă și grădina de școlă, apoi puterile de lucru.

„Comunele înse fiind întrebate, nu s'au învoit, ci au chiar protestat!

„Ce va urma acum nu se știe. Póte că vor face și fără voia noastră. Grădina și locul de școlă îl va cumpăra societatea, ear

la lucru ne vor sili, precum am auzit, căci atât locuitorii din Certej, cât și cei din Hondol, în cea mai mare parte sunt lucrători la baie.

„Din cele înșirate se vede dar', că nu neinteresarea și politica rea cu edificarea bisericii din Certej, ci alte împregiurări și interese sunt, cari au adus proiectarea unei școle de stat pe teritoriul comunei Certej, căci în Hondol este șolă, respective edificiu școlar corespunzător, atât la Români, cât și la catolici, și totuși și pe acelea intenționează a le stinge și a le centraliza într-o șolă de stat“.

Iată, onorată Redacțiune, o clasică ilustrare a asaltului brutal ce șovenismul îl dă asupra așezămintelor noastre culturale! Au școle bune și Români din Certej și cei din Hondol și catolicii (Nemți) din Hondol, și toți declară că *vreau și pot* să-și susție înșiși școlile, și totuși forța prepotentă forțază, sub forme altfel „nevinovate“, ca aceste școli să capituleze, să se centropască în alta străină și de spiritul unora și al altora din cele existente!

Un Român.

REVISTĂ EXTERNĂ

Starea financiară a Rusiei

În fața eventualității de a isbucni rezboiu între Anglia și Rusia, nu e fără interes să arătăm care e starea financiară actuală a Rusiei. Despre Anglia se știe că e plină de avari. Dar nici Rusia nu stă reu! Eată anume cum:

Evaluațiunile budgetare ale Imperiului rus pe anul 1898, stabilesc veniturile ordinare la suma de 1, 364.458.217 ruble și veniturile extraordinare la 3.300.000 ruble. Comparativ cu exercițiul 1897, veniturile ordinare presintă o diferență în plus de 49 milioane ruble.

O sumă de 90 milioane ruble s'a menit pentru construcțiuni navale, fără să fie necesitate a se recurge la un împrumut sau la vre-o altă operațiune financiară extraordinară, ci numai din resursele Tesaurului!

Ferdinand în Montenegro.

Ferdinand, Principele Bulgariei, a sosit în 7 Aug. dimineața în portul dela Antivari, unde a fost primit de moștenitorul de tron Danilo și agentul diplomatic bulgar Constantinovits, cu parade zgomotoase militare. După petrecere de o oră în vila moștenitorului Danilo, au plecat la Cetinje.

La Cetinje a fost întâmpinat în modul cel mai cordial de către Principele Nikita, de fiul acestuia, prințul Mirco, și de ginerele lui, prințul Iosif Battenberg. Populația a făcut domnitoriului bulgar ovațiuni entusiaste.

Să dă însămnătate visitei și se tâlmăcește ca o dare de mână a Bulgariei cu Muntenegru, peste Sârbia.

Pregătirii turcești pentru primirea Împăratului Wilhelm II la Ierusalim.

Foia oficioasă turcescă vestește, că din privilegiul vizitei ce va face Împăratul Germaniei la Ierusalim, Sultanul a asignat 60.000 de piastri pentru renovarea și înfrumusețarea palatului guvernial de acolo. Afară de aceea a ordonat ca pe stradele principale ale Ierusalimului, zidurile vechi și hodorogite să fie dărâmate și în locul lor înălțate altele frumoase, moderne; stradele să lărgesc și să povoaizează de nou, ca trăsurile Împăratului și a suitei sale să pôtă alerga comod spre Sfântul-Mormânt.

Reînființarea taxei asupra importului grânelor în Italia

Guvernul italian, care suspendase, prin decretul din 15 Maiu trecut, taxa asupra grânelor până la 30 Iunie st. n., a propus și Camera a aprobat, înființarea taxei de 7 franci și 50 bani pe kintalul de grâu, în condițiunile următoare:

De la 1 — 15 Iulie st. n., un kintal de grâu introdus în Italia, va plăti o taxă de 5 franci.

De la 15 Iulie — 14 August st. n. guvernul are latitudine de a adăoga sau nu restul de 2 fl. 50 bani, la taxa de 5 lei.

De la 15 August st. n., taxa de 7.50 fl. pe kintal este reînființată în întregime.

Agentie comercială bulgară în Odessa.

Guvernul rusesc și a dat, pe la începutul lunii curente, învoirea, ca Bulgaria să pôtă înființa o agentură comercială a sa, în Odessa, ceea-ce până aci nu avea.

Din ROMÂNIA

(*Poesia vieții și Carmen Sylva.*) Zia-rele de dincolo ne istorisesc dragălași, puse la cale de sufletul poetic al *Carmen Sylvei*, cari ating așa de gingaș și plăcut deja pe cetitor, dar încă pe cei-ce au fericirea a le privi înșiși. Eată știrea:

„Joaia trecută M. S. Regina a dat la Castelul Peleş, o sərbare pentru copii din Sinaia

„*Dragii noștri Principi* (fi Principelui Ferdinand), *au făcut onorurile sərbarei*“ — scrie „Drapelul“.

(*Contele de Gubernatis, iarăși în România.*) Ilustrul filo-român d. Comite Angelo de Gubernatis iarăși se află în România, anume la Sinaia, unde va petrece 10 zile. Va visita cu d. V. A. Urechia mai multe localități, cari sunt necunoscute, în vedere cu o nouă edițiune a cărței sale: „La Roumanie et les Roumains“.

(*Un tânăr pictor român mult promițător.*) Junele artist pictor român dl Capidan, a isbutit să i-se primască la „Salonul“ anului acestuia din Paris o pânză.

Jurnalul „Arta Franceză“ din Paris în numărul seu mai nou 275, reproduce frumoasă pânză a artistului român și însoțește reproducerea cu următoarele îmbucurătoare aprecieri: „Protretul d-lui P. N. O. (pe care îl reprezintă adevărat tabloul) face onoare artistului, care încă june, și-a cucerit deja locul printre bunii traducători ai umanității și se numește *Pericle Capidan*, elev al școlei de Bele-arte, unde urmează cursurile d-lui Bonnat. Dl Capidan a avut buna inspirațiune de a nu imita servilimente metoda magistrului său. Și-a dat ostenețla, să privească natura cu proprii săi ochi în totă sinceritatea, cu totă emoțiunea“...

Cât frunză și iarbă!

Câți hoți domni se află în Ungaria, mai bine ilustră următoarea întâmplare:

Pe vremea când autoritățile puseseră premiul de 5000 fl. pentru prinderea lui pánye Krivány, poliția mai urmăria cu aceeași ardore și pe un alt criminal, cu numele Tóth Kálmán. La Hamburg a și fost arestat un Ungur tocmai când voia să se imbarce pentru America; i-se potriveau admirabil semnalmentele date de poliția maghiară.

Când colo ce se descopere a doua zi după arestarea acestui individ pretins Tóth Kálmán? El nu era criminalul presupus. *Era însă tot un hoț*, alt funcționar maghiar, urmărit de mai multe săptămâni cu furtisaguri.

Va să dică chiar la Hamburg, poliția când pune mâna pe câte un certat cu legea, acesta e funcționar maghiar, căci nu unul, dar *câte trei deodată* caută să scape din patrie spre lumea nouă, după-ce în ferici-ta Ungarie... n'au mai putut să fore! Casul acesta noi l'am găsit în „Egyetértés“.

„Tr. P.“

Programe școlare.

Școlile comerciale din Brașov.

A apărut *Anuarul școlei comerciale superioare greco-orientale române din Brașov* pe a XXIX al existenței sale, publicat de directorul *Arseniu Vlaicu*.

Despărțindu-se anul acesta în chip definitiv școlile comerciale de gimnasiu, directorul acelor d. A. Vlaicu publică pentru școlile comerciale programă separată.

Anuarul pe cele dintâi 50 pagini conține date din viața școlilor comerciale dela înființarea lor până la despărțirea definitivă de celelalte institute.

În partea acésta a anuariului se publică o listă a tuturor maturizanților școlei comerciale dela înființarea ei și până aci (29 ani) — la număr 232.

În a doua parte a sa anuarul cuprinde *Datele școlare*, din cari extragem următoarele;

Personalul didactic a fost alcătuit din 8 profesori și un catechet. Desemnul și gimnastica s'a propus comun gimnasilor și comercialistilor.

Cei de confesia gr. cat. au avut catechet propriu.

Obiectele de învățământ ce se propun la școlile comerciale: Religiunea, Româna, Maghiara, Germana, Franceza, Aritmetica com., Contabilitatea, corespondenta comercială și lucrări de birou, Merceologia, Tehnologia, Matematica, Istoria, Cunoștințe de drept, Economia națională. Știința financiară, Geografia, Gimnastica, cântări, desen liber, Italiana.

Plan nou de învățământ. Separându-se școlile comerciale de gimnasiu, în urma noului plan de organizare a școlilor comerciale edat de ministeriu, șola comercială a trebuit să se conformeze în multe privințe dispozițiunilor generale din acel plan. Direcția școlei a elaborat deja din noul plan regulamentul pentru clasificățiune și esamenene școlare.

Mijloce de învățământ. Ca și la gimnasiu, sunt înființate și la școlile comerciale biblioteci de clasă.

Corporile prof. dela gimnasiu și școlile com. au o bibliotecă centrală comună, cu vre-o șapte mii de opuri. Museele și colecțiunile deasemenea sunt comune cu gimnasilul.

Fonduri. Fondul „Coresi“ pentru tipărirea de cărți, — f. Balașa St. Blebea, sunt comune a gimnasilui și școlei com.

Fondul școlei comerciale pentru acuirarea de mijloce de învățământ, dispune de 129 fl. 69 cr.

Școlile comerciale începând cu a. scol. curent au societatea lor de lectură proprie, care poartă numele: „Societatea de lectură a elevilor școlei comerciale superioare gr-or din Brașov“. Anuarul cuprinde și Regulamentul acestei societăți, elaborat e direcțiune.

Examenenele de maturitate la școlile com. s'au ținut în 11 și 12 Iunie sub presid. comisariului cons. protopresb. V. Voina, în prezența comisariului minist. de culte și instr. M. Putnoky și a comisariului minist. de comerț Fr. Koós. S'au supus 21 scolari, dintre cari au eșit cu forțe bine 3, cu bine 2, simplu 8, vor emenda 8 în septembrie.

La examenul emendator de maturitate în Septembrie 1897 s'au supus 6 scolari, — toți s'au declarat maturi.

Din datele statistice extragem următoarele:

Îmatriculați au fost 101 școlari, dintre cari au fost examinați 76 gr.-or., rg.-cath. 1 de legea mosaică, ér după naționalitate 86 Români și 1 Israelit. Contingentul cel mai însemnat l'a dat comitatul Brașovului. Moralitatea au avut-o bună 56 elevi, corespunzătoare 22, ér nu de tot corespunzătoare 8.

Anul școlastic viitor se va începe cu 1 Sept. st. v.

Noutăți.

Împărăteasa Eugenia, văduva lui Napoleon III, deja de timp mai îndelungat e și densa tot bolnăvicioasă, dar bôla nu-i era gravă. Acum însă precum vestește ziarul „Soleil“, împărăteasa s'a bolnăvit așa de rău, că sunt temeri serioase privitor la sfârșitul bôlei.

Pentru biserica din Lugoj. Aflăm din „Fôia-Dieceană“, că brava societate a *cojocarilor din Lugoj*, care dela înființarea sa cu aprôpe un secol înainte, de numărate ori a dat dovezi eclatante de spirit de iubire și jertfire pentru s. noastră biserică, acum de curând prin o nouă faptă frumoasă și-a înscris pentru vecie numele în analele bisericeii din Lugoj.

În ziua de sf. Ilie s'a sfințit adevărat în ele (ori cel puțin în 90 %) ci-s apucături pentru a seduce pe creduli și a stôrce dela ei bani sub cuvânt că vor ajunge ei, sămănând la nume, în posesiunea moștenirii!

Actul sfințirii la care a participat întregă societatea *cojocarilor*, a fost celebrat cu pompă de către protopresbiterul locului Dr. G. Po-

povici, asistat de trei preoți. — În cuvântarea sa ținută după terminarea actului, protopresbiterul a adus laude și mulțumiri bravilor *cojocari* cari în chip atât de vrednic au știut să-și manifeste iubirea pentru strămoșesca lor biserică.

Voiageur aflat mort în hotelul „Meltzer“.

Martî la amiazi hotelierul dela „Meltzer“, observând că un voiageur care era încuierat acolo de Duminecă, deși se află în odaia sa, întârzie prea mult a veni la prânz, a trimis un chelar să-i amintescă de prânz. Chelarul s'a întors însă speriat din odaia pasagerului, care zăcea mort, întins pe canapea. Pela 10 ore fusese încă sănătos prin restaurantul Hotelului. Un atac de apoplexie i-a stins repede viața. Să chieama Mathias Ungarn și era agent al firmei de spirituose „Ed. Scholz“ din Brunn. Avea abia 32—35 de ani. Pe masă erau resfrate hârtiile, din cari își arangea socotelile, când făcându-i-se rău, s'a fost desculțat și s'a culcat pe canapea, pentru a nu se scula mai mult.

Trei de odată! Ziarului „Timpul“ se scrie, că femeia Maria Rusu din comuna Drăgănești, (județul Bacău, în România) a născut mai săptămăna trecută, trei copii gemeni!..

Atât muma cât și copiii sunt sănătoși.

Cel puțin interesant!..

Da, este cel puțin interesant, pe cine guvernul unguresc a propus de urmaș al lui Nopcsa la postul de intendat al Operei și Teatrului național maghiar din Pesta. A subșternut și M. Sa a subșernis actul prin care e denumit la acest post Stefan Keglerich. „Magyar Allam“, luând notiță despre această denumire, serie, în numărul de Marti, un articol special despre „Keglevich redivivus“, în care între altele spune: „Nu este mai bună asigurare pe viață, ca — „liberalismul“ întransigent! Aci avem pildă în contele Keglevich cel care a administrat până la potopenie toate instituțiunile ce i-au căzut în ghiare, începând cu Reuniunea de vinuri de Balaton, până la „teatrul de comedii“, așa că acțiunii teatrului au trebuit se pue premiu de „export“ pe contele Keglevich!...“ Arată apoi ca dovadă de pricepere a lui, că a dat 200.000 pentru o baletistă din circ, uitându-se nu la valoarea artistică, ci la „harmonia musculară“ a cumpăratei; a cumpărat toate vechiturile dela antiquari cu prețuri grozave, ca să pôtă da reprezentații „interesante“, și a ridicat pe artiști ori artistele sub mediocrii, la rang prim, dacă i-au plăcut din alte puncte de vedere, ceea-ce a costat teatrul în fruntea căruia fusese pus, sute de mii de florini deficit, și el trebuit să plece puțin glorioz de acolo! Și acum același Keglevich e ridicat în fruntea Operei și a teatrului prim național maghiar, fiind mameluc orb lui Bánffy.

Foc într-o pivniță. Signalul de foc ce s'a auzit Marti în Sibiu, vestea focul ce isbucnise în pivnița-magazie a prăvăliei de specerie a negustoriului Zimmerman, din capătul stradei „Burger“. Sosind pompierii la timp, focul a fost stins nainte de ce ar fi cauzat pagube mai însemnate.

Aradul are voce de cântece și joc!

Patrioții rămași încă la Arad, după plecarea în voiaj alui Krivány, au căpătat poftă grosă de desfătat între cântări! Arangiază un concert mare regnicolar, a cărui pregătiri le-au terminat săptămăna trecută. Sărbările concertante țin din 12—16 August, și iau parte la ele din partea alor 47 reuniuni de cântări, 1187 de oșpeți, înștiințați deja. 40 de coruri se adună să emuleze. Să nu uite aceste coruri să cânte, toate la olaltă, și un hymn gloriificator la adresa ilustrului cetățean aradan patriot Krivány, care acum are durerea de a nu putea participa...

Interesant soiu de înșelătorie.

S'a cetit adese-ori prin ziare, că... „în America a murit un milionar cu numele cutare ori cutare (nume ce sămăna cu al unor familii de pe aici), și că n'are deloc moștenitori“. Cei-ce vor dovedi înruirea, să pășască pe calea norocului să aducă milioanele rămase gramadă și fără stăpân. Și anunțurile de acest fel deveneau tot mai dese, mai ales în Ungaria. Acum s'a dat de urma lor. Nu-i nimic adevărat în ele (ori cel puțin în 90 %) ci-s apucături pentru a seduce pe creduli și a stôrce dela ei bani sub cuvânt că vor ajunge ei, sămănând la nume, în posesiunea moștenirii!

Principele Luitpold de Bavaria. Ni se scrie din Ibanesci, că pr. L. a cercetat, după festivitățile dela M. Oșorheiu, și frumoasa Vale a Rîului, însoțit fiind până la Gurghiu Ibanesci de contele Samuil Teleki și de colonelul regimentului, staționat în M. Oșorheiu.

În Ibanesci s'a exprimat în cuvinte măgulitoare față de biserica noastră, care acum se termină, er în Gurghiu a admirat jocurile tinerilor români, cari s'au produs înaintea A. Sale.

Dela surori la surori. E cunoscută mișcarea pe care femeile sase din Ardeal au pornit-o contra legii despre maghiarizarea numelor comunale. O deputație compusă din dămine și domnișoare germane din Brașov, Sibiu, Bistrița, Orăștie, Mediaș, etc. a cercat intrare la Împăratul-Rege, spre a-l ruga să nu sancționeze legea. Bánffy li s'a pus însă străjar tiran în ușă, și le-a oprit.

Dar chiar această oprire a făcut mai mare svon și a tras cu mult mai mult atenția lumii asupra lucrului, ca dacă le lăsa.

Acum din Germania vine un puternic răsunet: 16,000 de femei germane, din tot imperiul, au scris o adresă într'un splendid album, felicitând pe surorile lor ardelenice pentru ținuta lor națională manifestată în intențiile deputației cunoscute, și le îmbărbătează să ție și mai departe la naționalitatea strămoșilor lor. Albumul a sosit zilele acestea la Brașov.

Profesorul Sircu în Banat. Dl. P. Sircu profesor la universitatea rusă din St. Petersburg, s'a aflat la Lugoj, venit să facă studii, mai ales asupra poporului român. Dl. Dr. Izidor Pop îl însoțește în drumul său. Dela Lugoj va merge la Timișoara și așa mai departe.

Dl. P. Sircu e Român, ajuns demult profesor la universitatea din capitala rusă, și are totdeauna foi românești abonate, ca să fie în curent cu limba și cu viața neamului său. Foile ungurești însă, neștiind această, îl numesc tot: „profesor la universitatea din Petersburg, care cunoște bine și limbile germană, română și maghiară“...

„Postul virtute?“

„Petrecerea păcat?“

— Răspuns la o broșură. —
(Urmare.)

Să privim lucrul nu „nițel“, cum dl. Vajda-Voevod zice că analizează, ci cu deamăruntul și temeinic.

Postul, pedecă în ceea ce privește dezvoltarea fizică a Românilor, nu e. Dovadă e creșterea numerică a Românilor; dovadă e cel mai mare contingent al armatei pre care ei, precum știm, îl dau în asemănare cu popoarele conlocuitoare; și în fine dovadă e faptul, că în privința numărului proporțional al celor ce ajung extremul hotărât al vieții omenești, Români, ca oameni postitori, nu sunt înderetul popoarelor conlocuitoare nepostitoare.

Postul așa precum Românii îl țin nu e mijloc de „tâmpire“ de spirit. Dacă ar fi în prezent ar fi fost și în trecut. Dar n'a fost un astfel de mijloc postul nici în trecut. Dovadă e agerimea de spirit, cu care Românii în genere au fost și sunt înzestrați. Românul postitor e mai tâmpit la spirit decât Săcuiul, Sasul, Șvabul ori Ungurul?

Dacă postul Românilor mijloc de tâmpire de spirit nu e, atunci de sine urmează, că se nu fie nici pedecă în privința dezvoltării lor culturale. Eu afirm, că postul n'a fost și nici acum nu e pedecă în ceea ce privește dezvoltarea culturală a Românilor; afirm și aceea, că nu postul, ci vitregile împregiurări în care am trăit și trăim, au fost ce ne-au împiedecat pe noi în calea progresului cultural!

Nu eu trebuie să dic, fiindcă au dis-o alții mai competenți, că decă din banii ce se storce dela noi, s'ar crea instituții culturale naționale românești, atunci și noi Românii de dincă de munți am progresat în cele culturale, făcând minuni și întrecând pe toți, spre bucuria celor ce ne voese binele, și în ciuda dușmanilor, — la ce eu adaug: chiar oameni postitori rămânând și mai departe!

Postul îl face pe Român să cruțe carnea, slăbina, untul și ouăle, pe care vreme de dulce fiind, încă cu cruțare și cu cum-pet trebuie să le mănă, decă vrea ca în scurt timp să nu le gate! Deci nu e postul în detrimentul, cum Dl. Alecsandru Vajda-Voevod zice, ci din contra, spre folosul dezvoltării economice a poporului, fiindcă îl silește orecum, la cruțare.

Rost de a avea în măsură trebuincioasă mazăre, curechiu, crumpeni, ulei, cum și licitar, prune uscate și miere de stup, poate face decă e harnic chiar și muncitorul în parte, care între muncitorii de pământ e cel mai sêrac, fără de a cheltui măcar un crucer. Acesta e un adevăr, ce de sine se arată celuia ce cunoște referințele oamenilor muncitori de pământ; e un adevăr ce încă dovedește, că postul nu e în detrimentul dezvoltării economice a poporului nostru.

Românul deși postese, în ceea ce privește suportarea căldurii, frigului, fimei, strapației, și ostenelei, suportare care este una dintre principalele condițiuni ale progresului economic, e neîntrecut! Au constatat-o acești oameni străini, cari n'au avut interes de a-l lăuda pe Român în contul altora. Precum se vede, postul nici din acest punct de vedere, nu e în detrimentul dezvoltării economice a poporului nostru.

Dlul Vajda-Voevod i-se pare, că Românul e „încet la mișcare“.

În fața unei asemenea păreri, mai cu seamă decumva Dl. Vajda-Voevod face pendenta dezvoltarea economică a unui popor dela felul mișcărilor ce îl caracterizează, pun întrebarea: dară Sasul nepostitor, care în privința stărei economice e superior și Ungurului din Ardeal, cum e? e ore Sasul „sprinten“ sau încet la mișcare?

Părerea mea e, că decă poporul român nu se află încă pe acea treaptă a stărei economice, pe care Sașii și Ungurii, — cauza nu e postul, ci adevărul nefiindologic, că Sașii, pelângă aceea că sunt odrasla unei națiuni foarte înaintate și culte, au fost în trecut favorizați, — iară Ungurii, precum acum așa și în trecut, au fost și sunt „puțul mamei“!

Românul ține postul amăsurat voinței și puținței, în onorea cutărui sau cutărui praznic, ce se serbează întru aducerea aminte de cutare sau cutare eveniment din istoria bisericești creștine.

Postind, gândește la praznicul în onorea căruia postese; gândind la respectul praznic gândește totdeauna și la evenimentul de caracter divin, a cărui aducere aminte o serbează la praznicul pe care l'cinstește cu post; gândind la evenimentul respectiv de caracter divin, gândește la Dumnezeu; gândind la Dumnezeu, își înalță cugetul și inima către El, ca către Atotputernicul, Atotfăcătorul și a toate conducătorul. O asemenea înălțare nu e virtute? Drept judecând fiecine, trebuie să răspundă la această întrebare cu da; și la întrebarea pusă de Dl. Alecsandru de Vajda-Voevod, că „Postul virtute?“ eară va răspunde cu da și încă hotărât da, e virtute! fiindcă e și un puternic mijloc, ce l'face pe om să se înalțe cu spiritul către Dumnezeu. Sau dăra e păcat?

S'a dis și se dice, cu drept cuvânt, că biserica ne-a fost și ne este Maică ocrotitoare.

Fără îndoială, biserica ne-a putut fi Maică ocrotitoare, fiindcă i-am ascultat și împlinit poruncile, precum asemenea fără îndoială e, că și în viitor biserica numai așa ne poate fi ce ne-a fost în trecut, adică Maică ocrotitoare, decă îi vom împlini poruncile.

Din acest adevăr neîndoelnic rezultă, că împlinirea poruncilor bisericești e o datorință și încă și o datorință națională. Și cei ce se potâră contrar poruncilor bisericești, pe lângă păcat din punct de vedere religios, comit păcat și din punct de vedere național.

Abținerea dela petreceri în vreme de post e o poruncă a bisericești noastre, de care masa poporului nostru s'a ținut și se ține încă cu sfințenie, fiindcă gândește, și bine gândește, că petrecerea în post e păcat.

Dl. Alecsandru Vajda-Voevod cere să justifice în epistola adresată Dăminei Maria P. Cosma, purcederea din 4 Martie 1898 a tinerimii române universitare din Viena, cu nobilul scop de a face rost de bani pentru ajutorarea studenților lipsiți de mijloace materiale.

Să nu mi se ieie în nume de rău, decă în fața unei asemenea justificări, pun întrebările: Sgudui s'ar din temelii, sau nu s'ar sgudui disciplina bisericească, și în consecință simțul religios al poporului nostru, decă feciorii și fetele noastre, urmând pilda tinerimii noastre universitare din Viena, ar face în postul Crăciunului, în al Paștilor și a Sântă-Măriei, nedeie după calapodul petrecerilor dela Crăciun, sau după cel al nedeilor dela Paști, Sânt-Georgiu, Rusalie, Dumineca-mare și Sânta Marie?

Sau studenții lipsiți de mijloace, fie ei tineri ori cât de bună speranță, valoroză ei mai mult ca disciplina bisericească, respective cât simțul religios al tot poporului nostru? Las pe Dl. Alecsandru Vajda-Voevod să răspundă la aceste întrebări.

(Va urma.)

Daruri pentru „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“.

(Act de recunoștință).

Subscrisul comitet își ține de datorință a exprima recunoștința membrilor Reuniunii pentru următoarele daruri:

a) domnul Coloman Paly și fiul său Antoniu, măestri măsari și totodată anteprenori ai pompei funebre, au binevoit a ne dăru pentru scopurile Reuniunii suma de fl. 6 — din cari o parte s'a adaus la fondul veduvelor și a orfanilor meseriașilor români;

b) comerciantul de aici dl. Iosif Goldstein, a binevoit a ne dăru pentru 3 ferești ale sale de ședinte perdele din stofă de pîr, în valoare de fl. 8—10;

c) comerciantul dl. Teodor Popescu, ne-a dăruit tot pentru 3 ferești perdele de stofă de carton;

d) comerciantul dl. Nicolae Nădasdy, ne-a dăruit până vixuită (Wichsleinwand) pentru două mese;

e) cassarul Reuniunii dl. Florea Crucea ne-a dăruit pentru sala de biliard un orologiu de perete în preț de fl. 3;

f) doamna Maria Grecu, ne-a dăruit un ștergar frumos brodat, confecțiune proprie;

g) dl. Johann Kemler, ospătar, ne-a dăruit suma de fl. 2;

h) subscrisul president a adaus la biblioteca Reuniunii din cărțile primite prin mijlocirea stimabilului domn Ioan Bianu, bibliotecarul Academiei Române, următoarele opuri; Opere complete, poesii de V. Alexandri vol. I. și II.; Sêrbarea aniversară a Academiei Române din 1/13 Aprilie 1891; Institutul Ioan Ottetelesanu, acte publicate de Academiă Română; Fundațiunea Vasile Adamachi, acte de aceeași; La morminte de eroi, cuvinte rostite de D. Sturdza; O pagină de istoria contemporană (1859—1896) de același și Episcopatul Românilor macedoneni;

i) Venerabilul consistor archidieceșan a binevoit a pune la dispoziția noastră 2 cutite, ce au fost înaintate aceluia, în semn de recunoștință de fostul stipendist al fundației Andronic, dl. Isidor Lăzurean, măiestru cutitar în Vințul-de-jos, și anume cu scop de a fi expuse la expoziția industrială, ce intenționăm a arangia la toamnă.

Fie ca acești vrednici sprijinitori ai Reuniunii noastre să afe mulți imitatori.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, ținută la 4 August n. 1898.

Victor Tordășianu,

președinte.

George Poponea,

notar.

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andreiu Șaguna“ cu finea anului 1897/98.

(Urmare.)

Numărul membrilor societății cu finea anului expirat a fost 188, dintre cari 21 membrii fondatori; 9 membri onorari; 156 membri ordinari și 2 extraordinari.

b) În special.

Societatea de lectură „Andreiu Șaguna“ ca corporațiune culturală în special a desbătut și primit în ședințele sale ordinare și extraordinare 11 operate, lucrate de diferiți membri ai societății. Dintre operate două au fost de cuprins teologic; 5 de cuprins literar; 3 de cuprins istoric și 1 de cuprins pedagogic; toate operatele au fost însoțite de criticele comitetului și a societății. Dintre operatele înaintate societății, comitetul a admis în concurență pentru ședința festivă numai 3; apoi 7 pentru fôia „Musa“ și 1 necorespunzând, a fost respins și restituit autorului. Operatele încurse și primite de societate s'au iudus toate în fôia „Musa“, din care au apărut cu totul 14 numeri.

Operatele încurse sunt:

1. „Onoarea și duelul din punct de vedere moral“. (disertație) de L. Tritean, cl. a. III.

2. „Discurs comemorativ asupra vieții și activității arhiepiscopului și metropolitului Andreiu br. de Șaguna“ (disertație) de L. Tritean, cl. III.

3. „Prin ce ajunge un popor la însemnătate istorică?“ (tractat istoric) de Ioan D. Șortan, cl. a. III.

4. „Dor și jale“ (disertație) de T. Popovici cl. III.

5. „Cultura și literatura unui popor este influențată de referințele climatice și topografice“ (disertație) de T. Popovici, cl. III.

6. „Despre credința oamenilor în aparițiunea spiritelor și a altor ființe supranaturale“ (disertație) de Ilie Hociotă, cl. a. II.

7. „Religiunea considerată ca un însemnat factor cultural (disertație) de Constantin Flămând, cl. a. I.

8. „Omul nobil trăiește și după mörte“ (disertație) de Nicolau Șandru, cl. a. I.

9. „O scurtă privire asupra baladei și primului ei reprezentant la noi Dimitrie Bolintinean“ (disertație) de Cornel Popescu, cl. a. I.

10. „Raportul dintre istoria și literatura unui popor“ (disertație) de Zeno Popovici, cl. a. I.

11. „Folosele pădurilor“ de E. Popescu ped. a. II.

Pe lângă operate în decursul anului s'au declamat din partea membrilor mai multe poesii.

Afaceri administrative interne.

Dintre afacerile mai remarcabile de acest soi amintim următoarele:

Societatea încă în anul trecut reformând biblioteca din fundament conform concludului adus de comitet în anul acesta a luat inițiativa a prelucra conform împrejurărilor actuale și regulamentul afacerilor interne ale comitetului precum și statutele societății.

Proiectele prelucrate recerând multă muncă, din cauza scurtimii timpului au rămas spre a se desbata în anul viitor.

Deasemenea societatea pe basa concludului adus de comitet, a emis în anul acesta o comisiune pentru compunerea unui catalog alfabetic după grupe, ceea-ce s'a și îndeplinit.

Celelalte afaceri fiind de-o importanță secundară, trecem preste ele, avisând pe cei, cari ar voi, să se intereseze mai deapropo din procesele verbale ale ședințelor societății.

(Va urma.)

VARIETĂȚI

Cât de tare e ghiața. În acest timp de grozave călduri, când în Țisa poporului par'că te topești, dar mai ales creerii în capul gazetarilor unguri se vede că s'au topit rău,—e bine să scrii câte ceva, fie și numai la „Varietăți“, despre ghiață, despre curata și binecuvântata ghiață, căci par'că tot te mai recoresci nițel și numai pomenindu-i numele...

Dar iată ce voiam să spunem că s'a constatat despre Țaria gheții.

Când pe un riu ghiața e de 4 centimetri de grosă, e destul de tare ca să ție pe ea un om. Când e de 5 cm, ție pe un om cu cal cu tot; la 6 cm. grosime e în stare să ție 80 de boi; la 8 cm. poate se ție patru regimente de infanterie, în pas încet. Ca să pôtă țină un regiment de cavalerie urmat de 20—40 de tunuri ușore, îi trebuie o grosime de 11—16 centimetri. Când are 20 cm. ție trei regimente de artilerie cu tunuri grele. Er dacă are 40 cm, în grosime poți clădi pe ea o casarmă.

Tote acestea le-au găsit oficerii de stat major, cari au lipsă în vreme de războiu să știe, când au de trecut iarna preste rinri, câtă greutate pôtă țină ghiața...

Er acum — Dămine ce bună ar fi o astfel de casarmă zidită pe ghiață, dar încă dacă și pereții și coperișul ei ar fi făcuți din ghiață!...

* * *

Stanca, cătră soțul ei: Bărbate, peste o săptămână se împlinesc 25 de ani de când ne-am însurat. Mă pregătesc să sărbăm nunta de argint. Te întreb: n'ar fi ore bine să tăiem noi porcu?

Stan, cam puțin însuflețit de iubileul căsătoriei: De ce?... ce e vinovat bietul porc că acum 25 de ani m'am însurat cu tine?

Mai nou

MM. LL. Regele Carol și Regina, în călătoria lor spre Ragaz se vor opri Duminecă sera, pentru o zi, la Viena, unde M. S. Regele va primi în audiență pe contele Goluchowsky.

În acest scop, s'a reținut un apartament la Hotelul Imperial.

Posta redacției

Un abonent în Poiana. Concurs la masa studenților încă nu s'a publicat. — Terminul pentru înaintarea cererilor de primire la seminar, se încheie cu 1/13 August.

Dlul G. B. R. în B. Numerii vi se espedează regulat de aici. Când nu primiți reclamați și vi se trimite de nou. Când primiți scrisoarea dela postă, arătați-o postarului, constatați faptul în fața lui și faceți plângere la Direcția Poștelor în Cluj. Srieți numai românește, căci v'e va da răspuns la sigur.

Mătase Foulard 65 cr.

până la fl. 3.35 de m. — japaneză, chineză etc. în cele mai nouă desigururi și colori, precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metri — în cele mai moderne țesături, colori și desigururi *Se expediază la particulari franco și liberi de vamă. Mostre cu întorcerea poștei. Fabricile de mătase G. Henneberg liif, de curte ces. și reg. Zürich.* [38] 7

ad. Nr. 369/1898.

[132] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Seliștei se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Mag, cu salar anual de 300 fl., anume 200 din alodiul comunal, 60 fl. ajutoriu dela stat, un pământ în mărime de 5 jugere arândat cu 40 fl., cuartir în natură.

2. Săcel, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele trebuincioase, grădină de sămănat.

3. Topârcea, cu salar anual de 300 fl. v. a. din cassa bisericeii, cuartir în bani 20 fl. v. a. și un agru de 1 juger în folosință.

Cei ce doresc a reflecta la vreunul din aceste posturi, au ași așterne cererile de concurs în termenul fixat subsemnatului oficiu protopresbiter.

Dela concurenți se cere a se prezenta în o Duminecă ori sâmbătoare la biserică pentru a-și arăta desteritatea în cântări.

În conțelegere cu comitetele respective.

Seliște, în 20 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al greco-oriental al Seliștei.

Petru Juga,
adm. protopresb.

Nr. 333/898.

[136] 2-3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor vacante învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Cohalmului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foia „Tel. Rom.“

1. Draos, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., parte dela popor, parte din lada bisericeii, cuartir în edificiul școlii, folosirea grădinei școlii și lemne de foc.

2. Crihalma, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., prin repartitiune dela popor în 4 rate, cuartir liber în edificiul cel nou al școlii, lemnele necesare pentru foc și din grădina de școlă a 1/4 parte pentru legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigore în termenul de mai sus, subsemnatului oficiu protopresbiter.

Dela concurenți se așteaptă, a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la biserică în respectiva comună, pentru a fi cunoscuți personal poporului.

Cohalm, 22 Iuliu, 1898.

Oficiul protopresbiter al gr.-or. al Cohalmului, în conțelegere cu respectivele comitete par.

Nicolau D. Mircea,
prot.

Ad. Nr. 278/898.

[133] 2-3

prot.

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile elementare din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Făgărașului se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Berivoi-mici, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

2. Comana-inferioară, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

3. Cuculata, postul secundariu cu salar anual de 300 floreni, cuartir și lemne.

4. Dridif, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

5. Galați, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

6. Grid, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Herseni, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

8. Hurez, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

9. Ludișor, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

10. Luția, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

11. Mandra, postul secundariu cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

12. Păreș, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

13. Riușor, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

14. Rucăr, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

15. Sâmbăta-inf., cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

16. Sâmbăta-sup.-răs., cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

17. Șercăița, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

18. Șinca-nouă, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

19. Toderița, postul secundariu cu salar anual de 300 floreni v. a., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au ași așterne suplicile lor instruite conform normelor din vigore oficiului protopresbiter al subsemnat în termenul sus indicat.

Făgăraș, 18 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al greco-oriental al Făgărașului, în conțelegere cu comitetele par. resp.

Iuliu Dan,
protopop.

Nr. 168/898.

[135] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățătoriu vacante din comunele de mai jos din protopresbiteratul Albei-Iulia se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“ și anume:

1. Valea-Geogelului un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. din repartitiune dela popor, cuartir și lemne.

2. Măgina, un post de învățător cu salar anual de 300 fl. din repartitiune dela popor, cuartir și lemne.

3. Gârbova-de-sus un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

4. Bucurdea-vinósă, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

5. Limba, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. și anume: Din ajutoriu de stat 222 fl., din repartitiune dela popor 78 floreni, cuartir și lemne.

6. Inuri, on post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Ampoița, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la serviciul divin în biserică, spre a-și arăta desteritatea lor în cântările bisericeii și a se face cunoscuți poporului.

Cererile concursuale instruite în sensul legilor în vigore, se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiter în termenul dat.

Alba-Iulia, 16 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al gr.-ort. al Albei-Iulia, în conțelegere cu respectivele comitete par.

Florian Rusan,
adm. protopresb.

Nr. 494—1898.

[134] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățătoriu din vacantele comune bisericeii mai jos însemnate, în protopresbiteratul Târnavei, se escrie concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Boian, salar anual 300 fl. v. a. în bani solviți în rate trei-lunare anticipative, cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

2. Bobohalma, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

3. Cetatea de baltă, salar anual 300 fl. v. a. în bani, solviți în patru rate, cuartir, lemne de foc și grădină de lângă școlă.

4. Chesler, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir; acest post este împreunat cu cantoratul.

5. Crăciunel, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

6. Fărău, salar anual 300 fl. v. a. cuartir și grădină de legumi.

7. Heria, salar anual 300 fl. și cuartir,

8. Sălcud, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

9. Sânbenedic, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

10. Șilea-magiară, salar anual 300 fl. și cuartir.

Doritorii de a ocupa vre — unul din aceste posturi, vor avea a-și așterne petitiunile instruite conform legilor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiter în Cetatea de baltă (u. p. Kéküllővár) până la termenul fixat.

Cetatea de baltă 16 Iuliu 1898

Oficiul protopresbiter al gr. ort. al tractului Târnavei.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 259/898.

[128] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante de învățătoriu din comunele de mai jos din protopresbiteratul Orăștiei, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Șibot (Alkenyer), două posturi cu salar anual de câte 300 fl. v. a. în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, locuință și lemne pentru încălzit.

2. Acmar, un post cu salar de 300 fl. v. a. încasat din repartitiune, cuartir și lemne de foc.

3. Ludești-Costești, un post cu salar de 300 fl. v. a. încasat din repartitiune, locuință și lemne de foc.

4. Pișchinț, un post cu salar de 300 fl. încasați din 8 jughere de pământ în preț de 80 fl. și 220 fl. din repartitiune, cuartir și lemnele de lipsă pentru încălzit.

5. Dencul mare, un post cu salar de 300 fl. v. a. încasat din repartitiune, cuartir și lemne.

Doritorii de a reflecta la vreunul din aceste posturi, au a-și așterne cererile concursuale instruite în sensul legilor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiter în termenul deschis, fiind obligați a cânta și în strană, Dumineca și în sâmbători, la bisericile respective unde au concurat și vor a fi aleși.

Orăștie, 9 Iulie 1898.

Oficiul protopresbiter al gr. ort. al Orăștiei, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Vasiliu Domșa,
protopresbiter.

Nr. 338—898 protopresb.

[127] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr. ort. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul tractului Sighișorei, se escrie prin această concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare în organul „Telegraful Român“.

1. Saschiz, cu salar anual de 300 fl. și anume: dela popor prin repartitiune 250 fl., din cassa alodială 50 fl., cuartir și lemne.

2. Zoltan cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

3. Șard cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

4. Hetur, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

Concurenții au să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sâmbătoare în biserică din parochiile amintite, spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericeii, — și să-și așternă cererile instruite conform normelor în vigore până la termenul susindicat subsemnatului oficiu protopresbiter.

Sighișora, 9 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al gr. ort. al tractului Sighișorei.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopop

Nr. 614—898.

[129] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din protopresbiteratul Agnita prin această se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Agnita cu salar anual de 300 fl., cuartir natural și lemne de foc,

2. Bendorf cu salar anual de 300 fl. anume 60 fl. din alodiul comunal. 240 fl. din repartitiune dela popor, cuartir în natură și grădină.

3. Bruiu, salar anual de 300 fl.

4. Somartin cu salar anual de 300 fl., dintre cari 240 fl. din repartitiune dela popor și 60 fl. cari sporează ai primi ca ajutoriu dela stat, cuartir natural și lemne.

5. Verd salar anual 300 fl., dintre cari 80 fl. din cassa bisericeii, 70 fl. din alodiul comunal și 150 fl. prin repartitiune dela popor, cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi, au ași așterne cererile lor instruite conform legilor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiter, precum și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în biserică din comuna, unde au competat în termenul deschis, spre ași arăta desteritatea în cântări și tipic.

Noerichiu, 10 Iuliu 898.

Oficiul protopresbiter al gr. ort. al Agnitei în Noerichiu (Ujgyház) în conțelegere cu comitetele parochiale.

Nicolau Moldovan
adm. protopresb.

Nr. 350/898

[131] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școlă populară gr. ort. rom. din Batiz, protopresbiteratul Devei se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foia oficiosă „Telegraful Român“

Salar anual 300 fl. din repartitiune, cuartir în edificiul școlii, grădină, două orgii de lemne, din care se va încălzi și școlă.

Alegândul învățător va avea a presta un an de probă și numai după aceea se va întări eventual; va ținea prelegeri cu elevii de repetiție și va purta serviciile bisericeii — strana.

Reflectanții la acest post au să-și așternă suplicile lor de concurs instruite în sensul legilor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiter în termenul deschis și eventual a se prezenta în termenul sus amintit la Sta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cele rituali.

Deva 21 Iuliu, 1898.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiter al gr. ort. rom. al Devei.

George Romanul
protopresbiter.